

ben Tilfredsstillelse, være istand til at tilføje en mindre bemidlet Mebbeborger grove Injurier, ja vel endog til derved at tilføje denne en næsten uoprettelig Skade. Det er vel bestemt i en senere Paragraph, at der i saadanne Tilfælde skal kunne idømmes Erstatning, men det er aabenbart, at hvor der ikke, saa at sige, er en aldeles bestemt Tarif, for den Bøde, som skal gives for visse Fornærmelser, vil det være afhængigt af et Skjøn hos Dommeren, om der overhovedet vil blive tildeelt nogen Erstatning, og dette er altsaa ogsaa kun meget lidt tilfredsstillende og betryggende ligeoverfor de Parer, som true den mindre Bemidlede, overfor de Classer i Samfundet, eller de Partiblade, som jeg nævnte. Det ærede Medlem for Viborg Amts 5te Valgfrets (Klein) fremkom med et Par Bemærkninger, som skulde vise, at det var fraraadeligt at gaae ind paa dette Forslag. Han sagde saaledes, at Fornærmeren var i en ugunstig Stilling, fordi det ikke var nok, at han kunde tilveiebringe en moralsk Formodning om, at Beshyldningen var rigtig, men han skulde staae et juridisk Beviis derfor. Dertil vil jeg svare, at dette maa Fornærmeren overveie isorveien. Han maa vide at indrette sig saaledes, at han ikke gaaer videre i sine Eigtelser, end han virkelig kan staae Beviis for, eller ogsaa maa han forsaavidt han vil have den moralske Mening paa sin Side, betegne sin Modpart paa en saadan Maade, at det kan staae uden at komme Lovgivningens Forskrifter for nær. Dette lader sig vistnok meget godt gjøre; der er Mange her i Landet, som ere saadanne Kunstnere i den Henseende, som vide at skrive saa ærerørigt mod deres Modstandere, som det vel er muligt, medens de dog blive aldeles frie for juridisk Ansvar. Dernæst anførte det ærede Medlem, at Rægmand muligt i Hidsighed kunde benytte Udtryk og gjøre sig skyldige i saadanne Injurier, der ikke kunde undgaae at henregnes under § 216, samt at det var haardt, om de da skulde straffes med Fængsel, uden at Dommerne kunde fritage dem derfor. Dertil vil jeg svare, at naar der ikke i Loven er fastsat en aldeles bestemt Angivelse af, hvilke Injurier der henhøre under § 216, og hvilke der henhøre under § 217, er det Dommerens Skjøn, der kommer til at raade

over, under hvilken af disse to Paragrapher den paagjældende Fornærmelse bliver at henhøre, men forsaavidt dette er Tilfældet, er det dog ikke umuligt, at et saadant Skjøn ikke blot kan bestemmes af den objective Side ved Fornærmelsen, men at ogsaa det subjective Moment i visse Tilfælde og med Rette kan gjøres gjældende; thi det er aabenbart, at en Fornærmelse, der saaledes af en Rægmand bliver udstødt i Brede, ikke, naar Eligt godtgjøres for Alle, kan have den fornærmende Indvirkning paa den Fornærmede, som naar der f. Ex. i et Blad bliver ført en vidtløstlig Beviisførelse for, at en Mand bør stemples saa og saaledes. Der er stor Forskel derimellem, og jeg er overbeviist om, at Dommeren ligesaagodt vil lade det subjective Moment komme i Betragtning, som det objective, saalænge Loven ikke har gjort dette umuligt ved at fastsætte, hvilke Fornærmelser, der henhøre under de forskjellige Paragrapher. Under disse Omstændigheder har jeg altsaa troet, at Forslaget paany burde komme frem, og her er heldigvis ikke den Grund tilstede derimod, som skulde være saa farlig, saaledes som fremhævet ved forskjellige Forslag. Her er ikke Tale om at indsætte en ny Paragraph, men kun om at tage en lille Ende af en Paragraph, som derved, at den har denne Bestemmelse, ikke faaer nogen Betydning i Tilfælde, hvor Dommeren ikke er særdeles streng. Det er imidlertid bekjendt, at der i Dommercollegier kan være stor Forskel imellem dem, der i de enkelte Tilfælde blive de Bøterende i en Sag, og det er altsaa aabenbart rigtigst, at Loven bliver saaledes, at der ikke kan blive gjort en Anskuelse gjældende af et Sæt af Dommere og en anden af et andet; men at de Alle blive nødt til, naar de overhovedet ville lade Handlingen komme ind under de grove Injurier, at lade den vedkommende Skyldige bøde med Fængsel.

Varberg: Til dette Afsnit har jeg tilladt mig at stille et Endringsforslag og adskillige Underendringsforslag. Endringsforslaget er, som det ganske rigtig blev bemærket af en foregaaende Tale, paa en Maade en Gjenganger fra 2den Behandling, men det er ogsaa kun paa en Maade, idet jeg har ubeladt af